

Diarienummer: U2024/01169
Referens: Amanda Vesterlund
Datum: 2024-11-05

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar av betänkandet *Offentlighetsprincipen eller insynslag – Allmänhetens insyn i enskilda aktörer inom skolväsendet* (SOU 2024:28) och den kompletterande promemorian *Offentlighetsprincipen med lättnadsregler för mindre enskilda huvudmän i skolväsendet*

21.3 Tiden för bevarande av handlingar

I stort för utredningen ett välavvägt resonemang kring tiden för handlingarnas bevarande. Men två viktiga perspektiv förbises: bevarande för forskning och kulturarv. Arkivlagen och allmänna handlingars bevarande utgår inte enbart från arkivskaparens och dess intressenters behov. Inom svensk arkivteori tillskrivs informationens sekundärvärde stor betydelse. Huvudregeln för den privata sektorn är att arkivering bygger på frivillighet. Det har stått, och kommer att stå, enskilda aktörer inom skolväsendet fritt att bevara handlingarna längre på grund av deras forskningspotential och betydelse för det framtida nationella kulturarvet. Detta är något som offentliga verksamheter måste ta i beaktande vid gallring. Det hade varit önskvärt att utredningen fört ett resonemang rörande detta. Vissa handlingsslag måste bevaras för att garantera rättssäkerhet för både individ och samhälle.

Konsekvensanalys av Riksarkivets uppdrag saknas

I betänkandets konsekvensbedömningar saknas resonemang om rådgivning gentemot den privata sektorn. Även om det föreslås att kommunarkiven tillsynsmyndighet för de enskilda aktörerna är det Riksarkivet som har uppdrag att ge råd och stöd rörande arkivering och informationshantering till den privata sektorn.¹ Svenska Arkivförbundet bedömer att det nya regelverket kräver att Riksarkivet får mer resurser för att möta det behov av rådgivning som med största sannolikhet kommer att uppstå.

¹ Förordning (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet, § 11.

Svenska Arkivförbundet

Om Svenska Arkivförbundet

Svenska Arkivförbundet är riksorganisationen för näringslivets, civilsamhällets och privatpersoners arkiv, de så kallade enskilda arkiven. De enskilda arkiven innehåller information om hur människor arbetat och organiserat sig och vilka frågor som varit viktiga för dem genom historiska samhällsförändringar och genom tider med olika tanketraditioner. Enskilda arkiv är en viktig del av det nationella kulturarvet. De enskilda arkiven innehåller också information som är aktuell för dagens och morgondagens samhälle och är avgörande för den nationella informationsinfrastrukturen.

Svenska Arkivförbundet organiserar ca 150 medlemmar: arkiv, bibliotek, museer, trossamfund, företag, intresseorganisationer, offentliga verksamheter och privatpersoner. Förbundet arbetar för att främja enskild arkivverksamhet i hela landet och att sprida kunskap om arkivens roll i samhället och för historieskrivningen.

www.arkivforbundet.se

För Svenska Arkivförbundet

Amanda Vesterlund
Generalsekreterare